

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 119/23

2023 m. liepos 12 d., Liuksemburgas

Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-8/21 | *IFIC Holding / Komisija*

Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos sprendimus, kuriais *Clearstream Banking AG* leidžiama laikytis Iranui nustatytų JAV sankcijų

Jis atmetė Vokietijos bendrovės IFIC Holding, kurios akcijos netiesiogiai priklauso Irano valstybei, ieškinį

2018 m. Jungtinės Amerikos Valstijos pasitraukė iš 2015 m. pasirašytos Irano branduolinės sutarties dėl Irano branduolinės programos kontrolės ir ekonominių sankcijų Iranui panaikinimo. Dėl šio pasitraukimo, remdamosi „Iran Freedom and counter-Proliferation Act of 2012“ (2012 m. Irano laisvės ir kovos su ginklų platinimu aktas) JAV vėl įvedė sankcijas Iranui ir tam tikriems į sąrašą įtrauktiems asmenims¹. Nuo to laiko visiems asmenims už JAV teritorijos ribų vėl draudžiama palaikyti komercinius santykius su šiame SDN sąrašė nurodytais asmenimis.

Po šio sprendimo priėmimo Sąjunga, siekdama apsaugoti savo interesus, priėmė Deleguotąjį reglamentą 2018/1100², kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento Nr. 2271/96³ priedas, ir jame paminėjo šį 2012 m. Irano laisvės ir kovos su ginklų platinimu aktą. Šiuo reglamentu, kuriuo siekiama užtikrinti apsaugą nuo jo priede nurodytų įstatymų eksteritorialaus taikymo, visų pirma draudžiama atitinkamiems asmenims⁴ laikytis tų įstatymų arba imtis iš jų kylančių veiksmų (5 straipsnio pirma pastraipa), išskyrus atvejus, kai Europos Komisija suteikia leidimą, jei šių užsienio teisės aktų nesilaikymas labai pakenktų asmenų, kuriems taikomas reglamentas, ar Sąjungos interesams (5 straipsnio antra pastraipa). Ji taip pat priėmė įgyvendinimo reglamentą 2018/1101, nustatantį Reglamento Nr. 2271/96⁵ 5 straipsnio antros pastraipos taikymo kriterijus.

IFIC Holding AG (toliau – IFIC) yra Vokietijos bendrovė, kurios akcijos netiesiogiai priklauso Irano valstybei ir kuri pati turi įvairių Vokietijos įmonių akcijų, už kurias ji turi teisę gauti dividendus. *Clearstream Banking AG* yra vienintelis vertybinių popierių bankas depozitoriumas, turintis leidimą Vokietijoje. 2018 m. lapkričio mėn. JAV įtraukus IFIC į SDN sąrašą, ji nutraukė IFIC jos dividendų mokėjimą ir juos užblokavo atskiroje sąskaitoje. Gavusi *Clearstream Banking* prašymą suteikti leidimą pagal Reglamento Nr. 2271/96 5 straipsnio antrą pastraipą, 2020 m. balandžio 28 d. Komisija priėmė įgyvendinimo sprendimą C(2020) 2813 *final*, kuriuo leido šiam bankui 12 mėnesių laikotarpį

¹ *Specially Designated Nationals and Blocked Persons List* (specialiai nurodytų piliečių ir asmenų, kurių lėšos įšaldytos, sąrašas; toliau – SDN sąrašas).

² 2018 m. birželio 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2018/1100, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 2271/96, saugančio nuo trečiosios šalies priimtų teisės aktų eksteritorialaus taikymo poveikio ir tuo grindžiamų ar iš to kylančių veiksmų, priedas (OL L 199 I, 2018, p. 1).

³ 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2271/96, saugantis nuo trečiosios šalies priimtų teisės aktų eksteritorialaus taikymo poveikio ir tuo grindžiamų ar iš to kylančių veiksmų (OL L 309, 1996, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 10 sk., 1 t., p. 75), iš dalies pakeistas 2014 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 37/2014, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri su bendra prekybos politika susiję reglamentai dėl tam tikrų priemonių priėmimo procedūrų (OL L 18, 2014, p. 1), ir Deleguotuoju reglamentu 2018/1100 (toliau – reglamentas).

⁴ Reglamento Nr. 2271/96 11 straipsnyje nurodyti asmenys, be kita ko, yra fiziniai asmenys, kurie gyvena Sąjungoje ir yra valstybės narės piliečiai, ir Sąjungoje registruoti juridiniai asmenys (11 straipsnio 1 ir 2 dalys).

⁵ 2018 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1101, kuriuo nustatomi Tarybos reglamento (EB) Nr. 2271/96, saugančio nuo trečiosios šalies priimtų teisės aktų eksteritorialaus taikymo poveikio ir tuo grindžiamų ar iš to kylančių veiksmų, 5 straipsnio antros pastraipos taikymo kriterijai (OL 2018, L 199 I, p. 7).

laikytis tam tikrų JAV teisės aktų, kiek tai susiję su ieškovės vertybiniais popieriais ar lėšomis (toliau – ginčijamas leidimas). 2021 m. ir 2022 m. šio leidimo galiojimas buvo pratęstas įgyvendinimo sprendimais C(2021) 3021 *final* ir C(2022) 2775 *final*⁶ (toliau – ginčijami sprendimai). Tokiomis aplinkybėmis, remdamasi SESV 263 straipsniu, IFIC paprašė Bendrojo Teismo panaikinti *Clearstream Banking*, kuri įstojo į bylą, prašymu Komisijos priimtus sprendimus.

Bendrasis Teismas atmetė IFIC ieškinį ir priėmė sprendimą dėl naujų teisės klausimų, susijusių su Reglamentu Nr. 2271/96. Visų pirma jis mano, kad ginčijami sprendimai negalioja atgaline data ir kad Komisija nepadarė vertinimo klaidos, kai neatsižvelgė į ieškovės interesus ar neišnagrinėjo, ar yra mažiau ribojančių alternatyvų. Jis taip pat nusprendė, kad ieškovės teisės būti išklaustyti Komisijos per minėtų sprendimų procedūrą apribojimas buvo būtinas ir proporcingas atsižvelgiant į Reglamentu Nr. 2271/96 siekiamus tikslus.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirma, Bendrasis Teismas nusprendė, kad ginčijami sprendimai negalioja atgaline data, nes juose aiškiai nurodyta, kad jie galioja nuo pranešimo apie juos dienos dvylikos mėnesių laikotarpį⁷. Remiantis tuo darytina išvada, kad ginčijamas leidimas negalioja atgaline data ir neapima veiksmų, atliktų iki ginčijamų sprendimų įsigaliojimo datos, o apima tik tuos veiksmus, kurie buvo atlikti po šios datos.

Antra, dėl ieškovės nurodyto vertinimo klaida grindžiamo pagrindo, jog Komisija esą atsižvelgė ne į jos, o tik į *Clearstream Banking* interesus, Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija neturėjo į juos atsižvelgti. Jis pažymi, kad Reglamente Nr. 2271/96⁸ numatyta, jog leidimas laikytis priede nurodytų įstatymų suteikiamas su sąlyga, kad šių įstatymų nesilaikymas rimtai pakenktų asmens, prašančio suteikti leidimą, arba Sąjungos interesams, tačiau šioje nuostatoje neminimi trečiųjų asmenų, kuriems taikomos trečiosios šalies ribojamosios priemonės, interesai. Bendrasis Teismas padarė tą pačią išvadą dėl įgyvendinimo reglamente 2018/1101⁹ nurodytų nesumuojamų kriterijų, į kuriuos Komisija turi atsižvelgti vertindama prašymą dėl leidimo suteikimo. Be to, nė viename iš nagrinėjamų kriterijų nenurodyta, kad reikia pasverti trečiojo asmens ir pareiškėjo ar Sąjungos interesus. Be to, nors gali būti, kad trečiasis asmuo, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, patenka į Reglamente Nr. 2271/96¹⁰, o kartu ir į tam tikrų šio reglamento nuostatų taikymo sritį, taikant šio reglamento 5 straipsnio antroje pastraipoje numatytą išimtį tai negali būti pagrindas atsižvelgti į kitus nei šioje nuostatoje numatytus interesus. Antra, dėl ieškovės argumento, kad Komisija neatsižvelgė į galimybę pasinaudoti mažiau ribojančiomis alternatyvomis ar į ieškovės galimybę remtis teise į žalos atlyginimą, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad įgyvendinimo reglamentas 2018/1101¹¹ tokių pareigų Komisijai nenumato. Komisija turi tik patikrinti, ar pareiškėjo pateikti įrodymai leidžia daryti išvadą, kad, atsižvelgiant į įgyvendinimo reglamente 2018/1101¹² nustatytus kriterijus, jeigu būtų nesilaikoma priede nurodytų įstatymų, pareiškėjo ar Sąjungos interesams būtų rimtai pakenkta, kaip tai suprantama pagal Reglamente Nr. 2271/96 5 straipsnio antrą pastraipą. Jei Komisija padaro išvadą, kad tokios žalos atsiradimas yra pakankamai įrodytas, ji neprivalo nagrinėti, ar yra leidimo alternatyvų.

Trečia, dėl ieškinio pagrindo, susijusio su teisės būti išklaustyti pažeidimu, Bendrasis Teismas mano, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nusprendė sukurti sistemą, kurioje nereikia atsižvelgti į trečiųjų asmenų, kuriems taikomos sankcijos, interesus ir jie neturi būti įtraukti į procedūras, vykdomas pagal Reglamente Nr. 2271/96 5 straipsnio antrą pastraipą. Sprendimo priėmimas pagal šią nuostatą atitinka bendrojo intereso tikslus – apsaugoti Sąjungos

⁶ 2021 m. balandžio 27 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021) 3021 *final* ir 2022 m. balandžio 26 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2022) 2775 *final*.

⁷ Žr. kiekvieno ginčijamo sprendimo 3 straipsnį.

⁸ Žr. Reglamente Nr. 2271/96 5 straipsnio antrąją pastraipą.

⁹ Žr. Įgyvendinimo reglamento 2018/1101 4 straipsnį.

¹⁰ Žr. Reglamente Nr. 2271/96 11 straipsnį.

¹¹ Žr. Įgyvendinimo reglamento 2018/1101 3 straipsnį.

¹² Žr. Įgyvendinimo reglamento 2018/1101 4 straipsnį.

arba asmenų, besinaudojančių teisėmis pagal SESV, interesus užkertant kelią didelei žalai, galinčiai kilti dėl priede nurodytų įstatymų nesilaikymo.

Tokiomis aplinkybėmis ne tik atitinkamų trečiųjų asmenų teisės būti išklaustytiems įgyvendinimas aptariamoje procedūroje neatitiktų minėtais teisės aktais siekiamų bendrojo intereso tikslų, bet ir dėl nekontroliuojamo informacijos, su kuria galėtų susipažinti priede nurodytus įstatymus priėmusios trečiosios šalies valdžios institucijos, platinimo kiltų grėsmė šių tikslų įgyvendinimui. Šios valdžios institucijos galėtų sužinoti, kad asmuo pateikė prašymą suteikti šioje nuostatoje nurodytą leidimą ir kad jis gali nesilaikyti tos trečiosios šalies eksteritorialių teisės aktų, o tai sukeltų riziką, susijusią su tyrimais ir sankcijomis šiam asmeniui, taigi ir žalą jo ir tam tikrais atvejais Sąjungos interesams.

Be to, tarp elementų, kurie turi būti nurodyti prašyme suteikti leidimą¹³, arba tarp kriterijų, į kuriuos Komisija atsižvelgia vertindama tokį prašymą¹⁴, nėra jokie elementai, kurie būtų susiję su asmenine šių trečiųjų asmenų situacija. Pagal šioje srityje Reglamentu Nr. 2271/96 sukurtą sistemą neatrodo, kad tretieji asmenys, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, galėtų remtis klaidomis ar įrodymais, susijusiais su jų asmenine situacija. Vadinas, trečiųjų asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, teisės būti išklaustytiems apribojimas vykstant tokiai procedūrai, atsižvelgiant į reikšmingą teisinę sistemą ir ja siekiamus tikslus, neatrodo neproporcingas ir neatitinkantis šios teisės esmės. Iš to matyti, kad konkrečiomis bylos aplinkybėmis toks teisės būti išklaustytiems apribojimas yra pateisinamas, būtinas ir proporcingas atsižvelgiant į Reglamentu Nr. 2271/96, visų pirma šio reglamento 5 straipsnio antra pastraipa, siekiamus tikslus. Vadinas, Komisija neprivalėjo išklausti ieškovės per ginčijamų sprendimų priėmimo procedūrą.

Be to, ieškovė teigė, jog tam, kad paisytų jos teisės būti išklaustyti, Komisija turėjo paskelbti bent jau ginčijamų sprendimų rezoliucinę dalį. Vis dėlto nėra pagrindo manyti, kad Komisija turėjo pareigą ją paskelbti. Viena vertus, ši tariama pareiga neturi teisinio pagrindo jokiaje reikšmingoje nuostatoje, antra, ginčijamų sprendimų paskelbimas po jų priėmimo negali turėti įtakos galimai ieškovės teisei būti išklaustyti per administracinę procedūrą. Galiausiai dėl tų pačių priežasčių Bendrasis Teismas atmetė ieškovės argumentą, kad alternatyviai Komisija turėjo jai pranešti apie ginčijamus sprendimus po jų priėmimo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, negalima teigti, kad, nepaskelbusi ginčijamų sprendimų ar apie juos nepranešusi ieškovei, Komisija pažeidė jos teisę būti išklaustyti.

PRIMINIMAS: Ieškiniu dėl panaikinimo prašoma panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys gali Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas sprendimo tekstas nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎(+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „Europe by Satellite“ ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹³ Įgyvendinimo reglamento 2018/1101 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta: Prašymuose nurodomi pareiškėjų vardai, pavardės (pavadinimai), kontaktiniai duomenys, konkrečios į sąrašą įtrauktų eksteritorialių teisės aktų nuostatos arba susiję tolesni veiksmai, taip pat apibūdinama prašomo įgaliojimo apimtis ir žala, kuri atsirastų dėl nesilaikymo.

¹⁴ Laikantis Įgyvendinimo reglamento 2018/1101 4 straipsnyje numatytų kriterijų, pagal kuriuos vertinama, ar saugomiems interesams, nurodytiems Reglamento Nr. 2271/96 5 straipsnio antroje pastraipoje, padaryta didelė žala.

